

Számviteli politika

A szabályzatot alkalmazó egyéb szervezet neve:

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Székhelye: 5520 Szeghalom, Szabadság tér 4-8.

Nyilvántartási száma: 04-02-0002744

Adószáma: 18393914-1-04

Statisztikai számjele: 18393914-9499-529-04

Gazdálkodási forma: egyéb egyesület

Képviselőre jogosult személy(ek) neve: Molnár Sándor

Könyvvizsgálóval megbízott neve: Olasz Erzsébet

Hatályba lépés időpontja: 2023.09.28.

.....
*a szervezet
képviselőre jogosult aláírása*

Jelen Számviteli politikában nem szabályozott kérdésekben a számviteli törvény és a kapcsolódó jogszabályok vonatkozó előírásai szerint kell eljárni.

A Számviteli politika felülvizsgálata és aktualizálása a jogszabályi változások függvényében, de legalább évente történik.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 14. §-a szerint kötelező a számviteli politika elkészítése. Ezen szabályozás keretében a vállalkozásnak el kell készítenie:

- az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatát,
- az eszközök és források értékelési szabályzatát,
- az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot, (mentesül az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó, az egyszerűsített éves beszámolót készítő gazdálkodó, továbbá a Sztv. 14. § (7) bekezdésben meghatározott értékhatárt el nem érő gazdálkodó),
- a pénzügykezelési szabályzatot.

I.1. A számviteli politika fogalma, célja: A számviteli politika az adott gazdálkodónál a legfőbb számviteli szabályzat, mivel az abban megfogalmazott előírások az adott gazdálkodóra nézve kötelező érvényűek, azoktól eltérni csak a számviteli politikának a számviteli törvényben előírt módon történő módosításával, a módosított szabályok elfogadása után, az azokban foglaltaknak megfelelő módon lehet. A számviteli törvényben foglalt választási lehetőségek alapján az abban foglalt előírások gyakorlati végrehajtásához szükséges módszerek és eljárások összessége, amely a vállalkozás adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő számviteli rendszer kialakítását szolgálja.

1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK	5
1.1 A szervezet bemutatása	5
1.2 Az alkalmazandó jogszabályok	6
1.3 A számviteli politika célja	6
1.4 A számviteli politika összeállításáért felelős személy	6
1.5 A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok	6
1.6 A számviteli politika elkészítésének, módosításának határideje	7
1.7 A számviteli alapelvek	9
1.7.1 A vállalkozás folytatásának elve	9
1.7.2 A teljesség elve	9
1.7.3 A valódiság elve	9
1.7.4 A világosság elve	9
1.7.5 A következetesség elve	9
1.7.6 A folytonosság elve	9
1.7.7 Az összemérés elve	10
1.7.8 Az óvatosság elve	10
1.7.9 A bruttó elszámolás elve	10
1.7.10 Az egyedi értékelés elve	10
1.7.11 A tartalom elsődlegessége a formával szemben elve	10
1.7.12 A lényegesség elve	10
1.7.13 A költség-haszon összevetésének elve	11
1.7.14 A Számviteli alapelvek sajátosságai az egyszerűsített beszámolóban	11
1.8 A mérleg tagolása, tételeinek tartalma	11
1.8.1 Eszközök	12
1.8.1.1 Befektetett eszközök	12
1.8.1.1.1 Immateriális javak	13
1.8.1.1.2 Tárgyi eszközök	13
1.8.1.1.3 Befektetett pénzügyi eszközök	14
1.8.1.1.3.1 Szabad pénzeszköz	15
1.8.1.1.3.2 Felújítási célra elkülönített pénzeszköz	15
1.8.1.2 Forgóeszközök	15
1.8.1.2.1 Készletek	15
1.8.1.2.2 Követelések	16
1.8.1.2.2.1 Pénzkiadásból származó követelések	17
1.8.1.2.2.2 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések	17
1.8.1.2.2.2.1 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó egyéb követelések	17
1.8.1.2.3 Értékpapírok	18
1.8.1.2.4 Pénzeszközök	18
1.8.1.2.4.1 Szabad pénzeszköz	18
1.8.2 Források	18
1.8.2.1 Saját tőke	18
1.8.2.1.1 Eredmény (előző évek)	19
1.8.2.1.2 Tárgyévi eredmény	19
1.8.2.2 Tartalék	19
1.8.2.3 Céltartalék	20
1.8.2.4 Kötelezettségek	21
1.8.2.4.1 Hosszú lejáratú kötelezettség	21
1.8.2.4.2 Rövid lejáratú kötelezettség	21
1.8.2.4.2.1 Pénzbevételből származó kötelezettségek	22
1.8.2.4.2.2 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek	22
1.9 Eredménylevezetés	22
1.9.1 Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek	22
1.9.1.1 Pénzügyileg rendezett bevételek	23
1.9.1.1.1 Egyéb bevételek	23
1.9.1.1.2 Támogatások	24
1.9.1.1.2.1 Központi költségvetési támogatások	24
1.9.1.1.2.2 Helyi önkormányzat támogatások	24
1.9.1.1.2.3 Egyéb támogatások	24

1.9.1.1.3 Szja tv. szerinti bérleti díj	24
1.9.1.1.4 Pénzügyi műveletek bevételei	24
1.9.1.1.4.1 Egyéb bevételek	26
1.9.2 Pénzbevételt nem jelentő bevételek	27
1.9.3 Végleges pénzkidadások, elszámolt ráfordítások	27
1.9.3.1 Ráfordításként érvényesíthető kiadások	28
1.9.3.1.1 Anyag és árubeszerzés költségei	28
1.9.3.1.2 Személyi jellegű költségek	30
1.9.3.1.3 Egyéb költségek és ráfordítások	30
1.9.3.1.3.1 Egyéb ráfordítások	30
1.9.3.1.3.2 Pénzügyi műveletek ráfordításai	31
1.9.3.2 Ráfordítást jelentő eszközváltozások	32
1.9.3.2.1 Nem pénzben kiegyenlített (nem beruházási) beszerzések	32
1.9.3.2.2 Természetben adott személyi jellegű juttatások	33
1.9.3.2.3 Nem pénzben kiegyenlített ráfordítások	34
1.9.3.3 Ráfordítást jelentő elszámolások	34
1.9.3.3.1 Értékcsökkenési leírás	34
1.9.3.3.2 Értékvesztés	34
1.9.3.3.3 Kifizetett készletek állományváltozása	35
1.9.3.4 Ráfordításként nem érvényesíthető kiadások	35
1.9.3.4.1 Beruházási kiadások	35
1.9.3.4.2 Egyéb kiadások	35
2. AZ EGYÉB SZERVEZET ÁLTAL ALKALMAZOTT SZABÁLYOK	36
2.1 A beszámoló készítés adatai	36
2.1.1 Az üzleti év	36
2.1.2 Az üzleti év fordulónapja	36
2.1.3 A beszámoló készítésének időpontja	36
2.1.4 A beszámoló formája	36
2.1.5 A könyvvizetés módja	37
2.1.6 A beszámoló pénzneme	37
2.1.7 A mérleg formája	37
2.1.8 A mérleg tagolása	37
2.1.9 Az eredménylevezetés formája	37
2.1.10 Az eredménylevezetés tagolása	37
2.2 A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok	37
2.3 Minősítési ismérvek a számviteli elszámolások szempontjából	38
2.3.1 Lényegesség kritériumai	38
2.3.2 A jelentős összegű hiba	38
2.3.3 A nem jelentős összegű hiba	38
2.3.4 A jelentős összegű hiba bemutatása	38
2.3.5 A megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba	38
2.4 Amortizációs politika	39
2.4.1 Hasznos élettartam	39
2.4.2 Maradványérték	39
2.4.3 Alkalmazott leírási módszer	39
2.4.4 Értékcsökkenés elszámolása	39
2.4.5 Terven felüli értékcsökkenések	40
2.5 A valuta- és devizatételek értékelése	41
2.6 A céltartalékok képzése	41
2.7 Könyvviteli zárlat	41
3. Mellékletek	44
3.1 A mérleg előírt tagolása	44
3.2 Az eredménylevezetés előírt tagolása	45
3.3 Közhasznúsági melléklet – minta	46

1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell – többek között – azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni. [Sztv. 14. § (4)]

1.1 A szervezet bemutatása

A gazdálkodó szervezet célja, cél szerinti tevékenysége, ténylegesen végzett tevékenységei, fő tevékenység bemutatása:

- kulturális tevékenység
- oktatási tevékenység
- településfejlesztési tevékenység
- nemzetközi tevékenység
- egyéb tevékenység:
 - a vidéki térségekben a gazdasági aktivitás mikro-szintjének fenntartása (helyi termék és szolgáltatások),
 - a vidéki térségekben a lakosság humán közszolgáltatásokhoz való hozzájutásának, illetve azok elérésének előmozdítása,
 - a vidéki térség, mint vállalkozási tér, lakóhely és turisztikai vonzóképségének erősítése,
 - a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése.

A célok megvalósítása érdekében az egyesület fontosabb tevékenységei:

- a tervezési területre vonatkozó tanulmányok készítése,
- jogszabályban meghatározott feltételek és szempontok alapján a Helyi Fejlesztési Stratégia megalkotása, az abban foglaltak végrehajtása, a megvalósítás pénzügyi igazgatása,
- a helyi szereplők tervezési- és végrehajtási képességeinek fejlesztése, információnyújtás, tanácsadás,
- a feladatok végrehajtásában közreműködő személyzet képzése, promóciós rendezvények szervezése,
- helyi köz- és magánszférabeli partnerségek kialakítása,
- a fenti feladatok és az egyesület alapvető működésével kapcsolatos adminisztratív és pénzügyi tevékenységek ellátása,
- az egyesület tevékenységének népszerűsítése.

Az egyesület céljainak megvalósítása érdekében együttműködik a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságával és a Békés Vármegyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályával.

Tevékenységeivel kapcsolatban, tagjai érdekében érdekképviselőt lát el.

Közcélú tevékenység: személyek csoportja által, valamely a csoportnál tágabb közösség érdekében – más, e közösségbe nem tartozó személyek érdekeinek sérelme nélkül – végzett tevékenység.

A szervezet könyvvizetését Olasz Erzsébet munkaviszony keretében, magánszemély látja el

Pénzügyminisztériumi igazolvány száma: 133737

Az alkalmazott program/programrendszer neve: RLB 60 ügyviteli szoftverek

A beszámoló fordulónapja: december 31.

A könyvvizetés módja:kettős könyvvitel, beszámoló formája: egyszerűsített éves beszámoló

Az egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója a korm.r. 3. melléklet szerinti mérlegből és a 4. melléklet szerinti eredménykimutatásból, valamint a Sztv. szerinti kiegészítő mellékletből áll.

Az egyéb szervezetnek, amely a Sztv. szerinti éves beszámolót készít, és vállalkozási tevékenységet is folytat, a Sztv.-ben előírt beszámoló készítése során biztosítania kell az alap- és a vállalkozási tevékenységből származó bevételeinek, ráfordításainak (költségeinek), kiadásainak, valamint a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményének elkülönített bemutatását.

Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést nem kell készíteni.

Kettős könyvvitelt köteles vezetni a közhasznú jogállású egyéb szervezet.

A könyvvizetés során az egyéb szervezetnek elkülönítetten kell kimutatni a rá vonatkozó, sajátos gazdálkodási jogszabályban meghatározott alaptevékenységgel, valamint a vonatkozó külön jogszabály szerint meghatározott vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos bevételeket, ráfordításokat (költségeket), kiadásokat.

Az egyéb szervezet úgy köteles könyvvizetését kialakítani, hogy a vonatkozó jogszabály szerint meghatározott vállalkozási tevékenység bevételei és ráfordításai az alaptevékenység bevételeitől és ráfordításaitól gazdasági eseményeitől elkülönüljenek, és ezáltal megbízhatóan kimutatható legyen a vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye.

Az egyéb szervezetnek a könyvvizetés során elkülönítetten kell kimutatni a kapott adományt, közcélú adományt és azok felhasználását, amennyiben azt jogszabály előírja, továbbá, ha az adományról a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény, ill. a közcélú adományról a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti kedvezmény igénybevételére jogosító igazolást állít ki. (korm.r. 8. §, 9. §)

A gazdálkodó, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézmény könyvvizetési, beszámoló készítési kötelezettségét - e törvény és a vonatkozó külön jogszabály rendelkezései alapulvételével - a létrehozó szervezet állapítja meg azzal, hogy a létrehozott szervezetet - jogi személyiségének megfelelően - a 3. § (1) bekezdése 2-4. pontjai szerinti szervezetek közé kell besorolnia. (Sztv. 6. § (3))

1.2 Az alkalmazandó jogszabályok

Az egyéb szervezetek beszámoló készítési kötelezettségére vonatkozó főbb jogszabályok:
– 2000. évi C. törvény a számvitelről **(Sztv.)**

- **479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet** a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (**Korm.r.**)
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (továbbiakban: Ectv)
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény
- A vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény
- 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről
- valamint az egyéb szervezet sajátosságainak megfelelő vonatkozó törvény, ill. kormányrendelet (Áhsz., Felsőoktatási tv., Társasházi tv., Lakásszövetkezeti tv., Vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. tv., A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvénynek (a továbbiakban : a Kötv.), 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről...)

1.3 A számviteli politika célja

A számviteli politika célja, hogy az egyéb szervezetnél olyan számviteli rendszer funkcionáljon, amelynek alapján megbízható és valós információt tartalmazó beszámoló állítható össze, és amely számviteli rendszer egyidejűleg a közgyűlési döntések számára is alkalmas információs bázisul szolgálhat.

1.4 A számviteli politika összeállításáért felelős személy

A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a szervezet adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő – a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó – számviteli politikát.

A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a szervezet képviselőjére jogosult személy a felelős. [Sztv. 14. § (3–12)]

1.5 A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok

- (5) A számviteli politika keretében el kell készíteni: [Sztv. 14. § (5)]
- az eszközök és a források leltárkészítési és **leltározási** szabályzatát;
 - az eszközök és a források **selejtezési** szabályzatát;
 - az eszközök és a források **értékelési** szabályzatát;
 - a **pénzkezelési** szabályzatot.
 - **számlarendet**
 - **bizonylati rendet**

A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok külön szabályzatokként kerülnek meghatározásra

1.6 A számviteli politika elkészítésének, módosításának határideje

Az újonnan alakuló szervezet a számviteli politikát, az elkészítendő szabályzatokat a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. A kiválással létrejövő egyéb szervezetre vonatkozóan új előírás, hogy a kiválással létrejövő

vállalkozást (pl. nonprofit kft) is jogelőd nélküli vállalkozásnak kell tekinteni. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni. [Sztv. 9. § (5a) bek., 14.§ (11)]

Az egyéb szervezet a nyilvántartási rendszerét olyan módon köteles kialakítani (részletezni) – függetlenül a könyvvezetés módjától –, hogy abból a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő jogszabályokban meghatározott adatokkal, a továbbutalási céllal kapott támogatásokkal, valamint az európai uniós forrásokból származó összegekkel kapcsolatos információk is rendelkezésre álljanak. A Szervezet adottságainak, körülményeinek megfelelően kialakított számviteli rendszerrel köteles megteremteni annak feltételét, hogy a jelen szabályzatban előírt követelmények érvényre juttathatók legyenek a könyvvezetés, a beszámoló elkészítése és benyújtása során.

Az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez is kapcsolódó ráfordításokat (költségeket), kiadásokat az egyéb szervezet, a közhasznú egyéb szervezet a tényleges használat (az igénybevétel) arányában, illetve, ha ez nem állapítható meg, akkor a bevételek arányában köteles megosztani az alaptevékenység, illetve a vállalkozási tevékenység között.

Gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló, vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, kivéve

- az adomány (ajándék) elfogadását,
- a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is),
- a pénzeszközök betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezését,
- az ingatlan megszerzését, használatának átengedését és átruházását.

Elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele

Feladatfinanszírozást szolgáló költségvetési támogatás: valamely közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátását, valamint e feladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás.

Közérdekű kötelezettségvállalás: a Ptk. 6:589 – 6:562. §-ában meghatározott kötelezettségvállalás.

Közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.

Tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja, azz, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgálat

nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére.
(2011. évi CLXXV. Törvény [Civil tv. (új) 2. §]

Az egyéb szervezet az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban tájékoztató adatként bemutatja az Ectv. szerinti költségvetési támogatásként kapott összegeket.

Az egyéb szervezet az eredménylevezetésében, az eredménykimutatásában a kapott adomány összegét az érintett tételek továbbtagolásával, vagy tájékoztató adatként külön is köteles bemutatni.

A továbbutalási céllal kapott, bevételként elszámolt támogatás összegét az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez egyaránt felmerült ráfordítások (költségek), kiadások megosztásánál, valamint a könyvvezetési rendszerek közötti áttérést meghatározó bevételnél figyelmen kívül kell hagyni.
(korm.r. 12. §)

1.7 A számviteli alapelvek

1.7.1 A vállalkozás folytatásának elve

A beszámoló elkészítésekor és a könyvvizetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is **fenn tudja tartani működését**, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése. [Sztv. 15. § 1])

1.7.2 A teljesség elve

A gazdálkodónak könyvelnie kell **mindazon gazdasági eseményeket**, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni. Ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, amelyek egyrészt a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt üzleti év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak. [Sztv. 15.§ (2)]

1.7.3 A valódiság elve

A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a **valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak**, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak. [Sztv. 15.§ (3)]

1.7.4 A világosság elve

A könyvvizetést és a beszámolót **áttekinthető, érthető**, e törvénynek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni. [Sztv. 15.§ (4)]

1.7.5 A következetesség elve

A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvizetés tekintetében az **állandóságot** és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell. [Sztv. 15.§ (5)]

1.7.6 A folytonosság elve

Az üzleti év **nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záró adataival**. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak e törvényben meghatározott szabályok szerint változhat. [Sztv. 15.§ (6)]

1.7.7 Az összemérés elve

Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. **A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.** [Sztv. 15. § (7)]

1.7.8 Az óvatosság elve

Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az **értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével** kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az **értékcsökkenéseket**, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség. [Sztv. 15. § (8)]

1.7.9 A bruttó elszámolás elve

A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek **egymással szemben** – az e törvényben szabályozott esetek kivételével – **nem számolhatók el.** [Sztv. 15.§ (9)]

1.7.10 Az egyedi értékelés elve

Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvizetés és a beszámoló elkészítése során **egyedileg kell rögzíteni** és értékelni. [Sztv. 16 § (1)]

1.7.11 A tartalom elsődlegessége a formával szemben elve

A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvizetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges **gazdasági tartalmuknak megfelelően** – e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan – kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni. [Sztv. 16.§ (3)]

1.7.12 A lényegesség elve

Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása – az ésszerűség határain belül – befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit. Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel összefüggésben kell megítélni. [Sztv. 16.§ (4)]

1.7.13 A költség-haszon összevetésének elve

A beszámolóban (a mérlegben, az eredménylevezetésben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) **álljon arányban** az információk előállításának költségeivel. [Sztv. 16.§ (5)]

1.7.14 A Számviteli alapelvek sajátosságai az egyszerűsített beszámolóban

Az **egyszerűsített beszámolót** készítőknél a számviteli alapelvek érvényesülésének sajátosságait a Sztv.100. § (1) bekezdése tartalmazza.

A **teljesség és az összemérés elvét** a következők figyelembevételével kell alkalmazni.

Az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó a Sztv. 15. § (2) és (7) bekezdésében foglaltaktól eltérően

- az árbevételt,
- az egyéb bevételeket,
- valamint a költségeket, a ráfordításokat – az értékcsökkenési leírás és az értékvesztés kivételével –
- és az egyéb kiadásokat

a **pénz tényleges beérkezése és kifizetése időszakában**, illetve a (2) bekezdés szerint a nem pénzben történt **kiegyenlítés időszakában** köteles a könyvekben elszámolni.

Tehát a fenti tételeket a pénzmozgással egyidejűleg rögzítjük.

A **teljesítés időszakában** el kell számolni azt is, ha az ügylet **ellenértékét más eszköz** (ideértve a váltóval történő kiegyenlítést is) **átadás-átvételével** rendezik. Az ilyen ügyleteket azok valós tartalma szerint, bruttó módon kell elszámolni.

Az **egyszerűsített mérleg** a gazdálkodó december 31-én meglévő, a leltárba értékkel felvett valamennyi eszközét és azok forrásait; az eredménylevezetés az üzleti évben folytatott tevékenység valamennyi végleges (vissza nem fizetendő) bevételeit és végleges (vissza nem követelhető) kiadását, valamint az eszközök, a kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó értékmódosításokat bruttó módon tartalmazza, függetlenül attól, hogy az ügyletek teljesítésekor tényleges pénzkiadásra vagy pénzbevételre **sor került-e vagy sem**. (Sztv. 100. §)

Tehát a mérlegbe a nem pénzmozgáshoz kapcsolódó, eszköz-forrás változásokat is be kell állítani.

A beszámoló formáját az egyéb szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

1.8 A mérleg tagolása, tételeinek tartalma

A számviteli törvény szerint a termelőeszközöket a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök közé rendeltetésük, használatuk alapján kell besorolni.

A **forgóeszközök** között kerülnek kimutatásra mindazok az eszközök, amelyek **nem tartósan** szolgálják a tevékenységet, vagyis **egy év vagy egy évnél rövidebb időszak** alatt elhasználódnak vagy kikerülnek az egyéb szervezet gazdálkodásából.

Amennyiben az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor azok besorolását meg kell változtatni; a befektetett eszközt át kell sorolni a forgóeszközök közé vagy fordítva.

Az Sztv. szerinti tagolás a következő tételeket tartalmazza.

1.8.1 Eszközök

A mérlegben eszközként kell kimutatni a vállalkozó rendelkezésére, használatára bocsátott, a vállalkozó **működését szolgáló befektetett eszközöket** és **forgóeszközöket** – a bérbe vett eszközök kivételével –, függetlenül attól, hogy azok tulajdonjoga csak törvényben, szerződésben rögzített feltételek teljesítése után kerül át a vállalkozóhoz. [Sztv. 23. § (1)]

Az eszközök között kell kimutatni a **pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket**, továbbá a bérbe vett (a használatra átvett) eszközökön végzett beruházások, felújítások, valamint a koncessziós szerződés alapján beszerzett, megvalósított eszközök értékét is.

A vagyonkezelőnél a mérlegben eszközként kell kimutatni a – törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján – kezelésbe vett, az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközöket is. Ezen eszközöket a kiegészítő mellékletben – legalább mérlegtételek szerinti megbontásban – külön be kell mutatni.

Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a befektetett eszközök vagy a forgóeszközök **közé sorolni**.

Amennyiben az eszközök használata, rendeltetése a besorolást követően megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor azok besorolását meg kell változtatni; a befektetett eszközt **át kell sorolni** a forgóeszközök közé vagy fordítva. [Sztv. 23. § (5)]

1.8.1.1 Befektetett eszközök

Befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet, a működést tartósan, **legalább egy éven túl szolgálja**. [Sztv. 24. § (1)]

A befektetett eszközök közé az
– immateriális javakat,

- a tárgyi eszközöket,
- a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni.

1.8.1.1.1 Immateriális javak

Az **immateriális javak** között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket kell kimutatni. [Sztv. 25. § (1)]

Az immateriális javak között **vagyoni értékű jogként** azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

Szellemi termékek közé sorolandók:

- az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),
- a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek),
- a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak (különösen: know-how),

függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem. [Sztv. 25. § (7)]

Az **immateriális javakra adott előlegként** kell kimutatni az ilyen címen a szállítóknak átutalt (megfizetett, kiegyenlített) – a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeget.

1.8.1.1.2 Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket

- földterület,
- telek,
- telkesítés,
- erdő,
- ültetvény,
- épület,
- egyéb építmény,
- műszaki berendezés, gép, jármű,
- üzemi és üzleti felszerelés,
- egyéb berendezés,
- ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok,
- tenyészállatokat kell kimutatni,

amelyek tartósan – közvetlenül vagy közvetett módon – szolgálják a gazdálkodó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat. [Sztv. 26. § (1)]

(2) Az **ingatlanok** között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.

(3) Az **ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok** különösen: a földhasználat, a haszonélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó – jogszabályban nevesített – hozzájárulások, díjak (víziközmű-fejlesztési hozzájárulás, villamos energia hálózati csatlakozási díj, gázhálózati csatlakozási díj) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.

(4) A **műszaki berendezések**, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét **közvetlenül** szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légiközlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházást, felújítást.

(5) Az **egyéb berendezések, felszerelések, járművek**

(7) A **beruházások, felújítások** között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett, a (2)-(6) bekezdésben nevesített eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett tárgyi eszközökön végzett bővítéssel, rendeltetésváltozással, átalakítással, élettartam-növeléssel, felújítással összefüggő munkák – **még nem aktivált** – bekerülési értékét.

(8) **Beruházásokra adott előlegként** kell kimutatni a beruházási szállítónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog eladójának ilyen címen átutalt (megfizetett, kiegyenlített) – a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeget.

1.8.1.1.3 Befektetett pénzügyi eszközök

A Sztv. 27. § (1) alapján a befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részsesedés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy **ott tartós jövedelemre** (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el.

(4) Egyéb tartós részsesedés mérlegtétel minden olyan tartós tulajdoni részsesedést jelentő befektetést tartalmaz, amely nem tartozik a (2) és a (3a) bekezdésben meghatározott részsesedések közé.

(4a) Egyéb tartós tulajdoni részsesedésként kell kimutatni a 3. § (6) bekezdés 3. pontja alá nem tartozó, a 6. § (3) bekezdés szerinti, egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményben lévő tulajdoni részsesedést is.

A bekerülési érték meghatározására a Sztv 49. § (3)-(7) bekezdéseiben meghatározott szabályait kell alkalmazni, mint a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés esetében (Sztv. 27. § (4a) bekezdése és a 49. § (8) bek.)

Ehhez kapcsolódóan a számviteli törvénynek az eszközök értékvesztésére vonatkozó újabb előírásai egy új szakasszal bővültek, (Sztv. 54. § (12. bek)), amely szerint a tulajdoni részesedés értéke a mérlegben az adott intézmény utolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőke értékén is kimutatható.

(6) Egyéb **tartósan adott kölcsönként** kell kimutatni a – nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni – (3) bekezdés szerinti pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

(7) **Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként** azokat a befektetési céllal beszerzett értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejáratáig, beváltása a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes, és a vállalkozó azokat a tárgyévet követő üzleti évben nem szándékozik értékesíteni.

1.8.1.1.3.1 Szabad pénzeszköz

A pénzeszközök a készpénzt, az elektronikus pénzeszközöket és a csekkeket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban. (Sztv. 31. §)

1.8.1.1.3.2 Felújítási célra elkülönített pénzeszköz

Az egyéb szervezeteknek **a felújítási célra elkülönített pénzeszközöket, azok felhasználását** elkülönítve be kell mutatni.

1.8.1.2 Forgóeszközök

A forgóeszközök csoportjába a mérlegben

- a készleteket,
- követeléseket, a közgyűlési, határozata alapján közölt fizetési kötelezettség nem teljesítéséből származó összegeket követelésként kell kimutatni. A követeléseket meg kell bontani hátralékos követelésekre/jelzáloggal terhelt, és nem terhelt követelésekre, valamint egyéb követelésekre.
- pénzeszközöket kell besorolni.
- a pénzeszközöket pénztári, ill. bankszámlán tartott pénzeszközként is be kell mutatni.
- az egyéb szervezetnek a felújítási célra elkülönített pénzeszközöket elkülönítve kell bemutatnia.

(Korm.r. 31–32. §)

1.8.1.2.1 Készletek

- azokat az anyagi eszközöket kell kimutatni a készletek között, (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha, a szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódóan befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, továbbá félkész vagy késztermék a kapcsolódó árbevétel elszámolásáig), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják

- amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, és azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak (áruk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások), bár értékük változhat
- készletként kell kimutatni, a szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódóan befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, továbbá félkész vagy késztermék a kapcsolódó árbevétel elszámolásáig

1.8.1.2.2 Követelések

- különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzértékben kifejezett fizetési igények, valamint az egyéb szervezetek sajátosságainak megfelelő cél szerinti bontásban történő követelések (korm.r. 32. §, 36. §, 42. §)
- áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

1.8.1.2.2.1 Pénzkiadásból származó követelések

A **Pénzkiadásból** származó követelésként kell az egyszerűsített mérlegbe felvenni a

- gazdálkodó által **nyújtott kölcsön**,
- a nem beszerzési céllal **adott előleg** és az
- **adótúlfizetés** más adónemben fennálló kötelezettség teljesítésére be nem tudott összegét.

A pénzkiadásból származó követelések között olyan **pénzkiadás** miatti követelést mutatunk ki, amelyet a könyvekben/naplófőkönyvben is könyveltünk pénzeszköz csökkenéseként. Olyan nem végleges pénzkiadás, amit az egyéb szervezet a jövőben, pénzben, vagy más módon visszakap. (más mód lehet pl. egy tartozás fejében kapott számítógép) [Sztv. 101. § (4)]

Az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék azt az adózás előtti jövőbeni vagyonváltozást mutatja, amelyet az egyszerűsített mérlegbe beállított, a jövőbeni pénzügyi rendezéskor adóköteles bevételt vagy költséget, ráfordítást eredményező eszközök és források különbözete jelent. [Sztv. 102. § (5)]

1.8.1.2.2.2 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések

Az egyszerűsített mérlegben a **pénzmozgáshoz nem kapcsolódó**, a jövőben kiegyenlítésre kerülő követelések és kötelezettségek, valamint a pénzkiadásból származó követelések és a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi állományát **elkülönítetten kell szerepeltetni**. (Sztv. 101. §)

A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni az

- áruszállításból, szolgáltatás teljesítéséből származó követeléseket (**vevők**), valamint
- a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített **támogatásokat**.

1.8.1.2.2.2.1 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó egyéb követelések

A fizetendő és az előzetesen felszámított **általános forgalmi adó** költségvetéssel még **nem rendezett egyenlegét** a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek, illetve követelések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt a vonatkozó törvény előírása alapján még nem kellett bevallani, vagy bevallották ugyan, de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem teljesítették. [Sztv. 103. § (3)]

1.8.1.2.3 Értékpapírok

1.8.1.2.4 Pénzeszközök

1.8.1.2.4.1 Szabad pénzeszköz

A pénzeszközök
a készpénzt,
az elektronikus pénzeszközöket és a
csekket, továbbá a
bankbetéteket foglalják magukban.

1.8.2 Források

1.8.2.1 Saját tőke

Az egyéb szervezet saját tőkéje eltérő lehet a gazdálkodás, a vállalkozási forma különbözősége alapján.

Az egyéb szervezet mérlegében saját tőkeként induló tőke, eredmény, lekötött tartalék és tárgyévi eredmény alaptevékenységből, valamint kettős könyvvitel vezetése esetén értékelési tartalék szerepel a mérlegben

Az egyszeres könyvvitelt vezető civil szervezet saját tőkéje induló tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, tárgyévi eredményből [alaptevékenység (közhasznú tevékenység), vállalkozási tevékenység bontásban],

A kettős könyvvitelt vezető civil szervezet saját tőkéje induló tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, értékelési tartalékból, valamint tárgyévi eredményből [alaptevékenység (közhasznú tevékenység), vállalkozási tevékenység bontásban] tevődik össze.

Induló tőkeként kell kimutatni a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával a civil szervezet létesítő okiratában (annak módosításában) meghatározott, az alapító, a tag, a csatlakozó által ilyen címen (induló tőkeként, illetve az induló tőke növelése érdekében) rendelkezésre bocsátott pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás összegét.

Az egyszerűsített mérlegben a saját tőke jegyzett tőkéből, tőketartalékból, eredménytartalékból, lekötött tartalékból és adózott eredményből áll. A saját tőkének nem része a pénzügyileg később realizálódó, az (5)-(6) bekezdés szerinti tartalék. A 38. § szerinti lekötött tartalékot a megfelelő jogcímek alapján a tőketartalékból történő átvezetéssel, illetve a saját tőkében kimutatásra kerülő eredménytartalék összegét csökkentve kell az egyszerűsített mérlegbe beállítani.

1.8.2.1.1 Eredmény (előző évek)

1.8.2.1.2 Tárgyévi eredmény

Az eredménylevezetés, az eredménykimutatás az egyéb szervezet tárgyévi eredményének levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére ható főbb tényezőket, az eredmény összetevőit, az eredmény kialakulását mutatja be. Az eredménylevezetés, az eredménykimutatás tételei tartalmának meghatározásánál a bevételeket és ráfordításokat (költségeket), kiadásokat a Sztv. előírásain túlmenően az egyéb szervezetekre vonatkozó jogszabályok figyelembevételével kell meghatározni.

Az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban egymástól elkülönítve kell kimutatni az alaptevékenységgel, valamint a vállalkozási tevékenységgel összefüggő tételeket.

Az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez is kapcsolódó ráfordításokat (költségeket), kiadásokat az egyéb szervezet, a közhasznú egyéb szervezet a tényleges használat (az igénybevétel) arányában, illetve ha ez nem állapítható meg, akkor a bevételek arányában köteles megosztani az alaptevékenység, illetve a vállalkozási tevékenység között.

A továbbutalási céllal kapott, bevételként elszámolt támogatás összegét az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez egyaránt felmerült ráfordítások (költségek), kiadások megosztásánál, valamint a könyvvezetési rendszerek közötti áttérést meghatározó (ár)bevételnél figyelmen kívül kell hagyni.

Az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban az előző évi és a tárgyévi adatokat, valamint a jelentős összegű hibák elkülönített bemutatását alaptevékenység, vállalkozási tevékenység, összesen bontásban tovább kell részletezni.

Az egyszerűsített beszámolót készítő egyéb szervezetnek az eredménylevezetésben a bevételeit, valamint a ráfordításait (költségeit), kiadásait meg kell bontani aszerint is, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el. (479/2016. korm.r. 12. §)

1.8.2.2 Tartalék

Az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék azt az adózás előtti **jövőbeni vagyonszármazást** mutatja, amelyet az egyszerűsített mérlegbe beállított, a jövőbeni pénzügyi rendezéskor adóköteles bevételt vagy költséget, ráfordítást eredményező eszközök és források különbözete jelent. [Sztv. 102. § (5)]

Az egyszeres könyvvitelt vezető lakásszövetkezet saját tőkéje jegyzett tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, valamint tárgyévi eredményből (alaptevékenység, illetve vállalkozási tevékenység bontásban), a kettős könyvvitelt vezető lakásszövetkezet saját tőkéje jegyzett tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, értékelési tartalékból, valamint tárgyévi eredményből (alaptevékenység, illetve vállalkozási tevékenység bontásban) tevődik össze. A tárgyévi eredményt alaptevékenység [ezen belül építési, fenntartási (üzemeltetés, karbantartás,

felújítás)], valamint vállalkozási tevékenység bontásban kell a tőkeváltozás tételbe átvezetni, és a későbbiekben ennek megfelelően külön-külön nyilvántartani. (Korm.r. 31. §)

(6) Tartaléknak minősül

a) az egyszerűsített mérleg **eszkőoldalára beállított**

- (+) saját termelésű készletek,
- (+) a fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó **vevőkkel szembeni követelések**,
- (+) a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített **támogatások**,
- (+) a 106. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén a pénzkiadásból származó **követelések (deviza)**,
- (+) pénzbevételből származó kötelezettségek bevételeként még el nem számolható árfolyamnyeresége együttes összegének, és

b) az egyszerűsített mérleg **forrásoldalára beállított**,

- (-) a vásárolt készletek záró állományához, az immateriális javak, a tárgyi eszközök **beszerzéséhez nem kapcsolódó szállítókkal szembeni kötelezettségek** levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó összege,
- (-) továbbá a 103. § (1) bekezdése szerinti **céltartalék**,
- (-) valamint a 103. § (2) bekezdése szerinti rövid lejáratú kötelezettségek közül a jövőbeni kiegyenlítésükre költséget, ráfordítást jelentő **kötelezettségek együttes összegének különbözete** (negatív előjelű is lehet). (az előjelet feltüntettük a fenti listában)

A tartalék csak az egyszerűsített mérlegben meglevő, arra jellemző fogalom.

A könyvelésben/naplófőkönyvben minden pénzmozgást könyvelünk. A pénzmozgások helyes könyvelése esetén az eszköz-forrás mindig megegyezne a mérlegben.

Az egyszerűsített mérlegben a könyvekben/naplófőkönyvi tételeken kívül is analitikákból is beállítunk tételeket. Ezek a tételek az eszköz és forrás oldalra is kerülhetnek, és nem egyező összeggel. Emiatt a mérleg két oldala felborulhat. A Tartalék sor állítja helyre a mérleg oldalak egyezőségét. Természetesen egyszerű kivonással is megállapítható, annyi lesz a Tartalék érték, mint amennyi a két mérlegoldal különbség. De a fenti lista a tartalmi meghatározáshoz is segítséget nyújt.

1.8.2.3 Céltartalék

Az adózás előtti eredmény terhére – a valós eredmény megállapítása érdekében a szükséges mértékben – céltartalék képezhető az **olyan várható, jelentős** és időszakonként ismétlődő jövőbeni **költségekre** (különösen a fenntartási, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé. [Sztv. 41. § (2)]

Az előzőek szerinti céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

Az (1), illetve (2) bekezdés szerinti céltartalék képzése során a mérlegfordulónapon fennálló kötelezettségeket, illetve várható költségeket akkor is figyelembe kell, illetve lehet venni, ha azok csak a mérlegfordulónap és a mérlegkészítés időpontja között

válnak ismertté.

A 41. § (1)–(2) bekezdése szerinti céltartalékot **csak az egyszerűsített mérlegbe kell beállítani**, azt könyvelni nem szabad. [Sztv. 103. § (1)]

A képzett céltartalékot analitikusan kell nyilvántartani, könyvelni nem szabad, csak a mérlegbe beállítani.

A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

1.8.2.4 Kötelezettségek

Kötelezettségek azok a **szállítási**, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb **szerveződések** **eredő**, pénzürtékben kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénzünyújtáshoz, valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök – törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő – kezelésbevételehez kapcsolódnak. [Sztv. 42. § (1)]

1.8.2.4.1 Hosszú lejáratú kötelezettség

Hosszú lejáratú kötelezettség – a hitelezővel kötött szerződés szerint – az **egy üzleti évnél hosszabb** lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség. [Sztv. 42. § (2)]

Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a lízingbe vevőnél a pénzügyi lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz lízingbe adó (helyette az eladó) által számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget, valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök – törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő – kezelésbevételehez kapcsolódó kötelezettséget. [Sztv. 42. § (5)]

1.8.2.4.2 Rövid lejáratú kötelezettség

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell kimutatni különösen a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolásokat, a jogerős határozattal előírt kötelezettségeket, valamint a 81. § (5) bekezdése szerinti utólag adott engedmény miatti kötelezettség összegét is. [Sztv. 43. § (1)]

A fizetendő és az előzetesen felszámított **általános forgalmi adó** költségvetéssel még **nem rendezett egyenlegét** a pénzümozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek, illetve követelések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt a vonatkozó törvény előírása alapján még nem kellett bevallani, vagy bevallották ugyan, de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem teljesítették. [Sztv. 103. § (3)]

Ha a gazdálkodó jogszabály vagy államközi megállapodás alapján a tevékenységéhez vissza nem térítendő **támogatást** kap, akkor a kapott pénzüsszeget **kötelezettségként** kell a pénzforgalmi nyilvántartásába felvennie. Az ebből származó kötelezettséget akkor és olyan összegben kell az adóköteles egyéb bevételek közé átvezetni, amikor és amekkora összegben a kapott (befolyt) pénz elköltsééhez költség (termelési és kezelési költség vagy értékcsökkenés) elszámolása kapcsolódik. Ha a támogatási cél – a támogatási okiratban foglalt határidőig – nem valósult meg, de a kapott pénzt nem kell visszafizetni, a határidő lejáratakor annak a kötelezettségek között nyilvántartott összegét adóköteles egyéb bevételként elszámolva kell a kötelezettségek közül kivezetni. Az adóköteles egyéb bevételként elszámolt összeget az eredménylevezetés pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek tételébe kell beállítani. [Sztv. 103. § (4)]

Az egyszerűsített mérlegben a

- **pénzmozgáshoz nem kapcsolódó, a jövőben kiegyenlítésre kerülő kötelezettségek,**
- valamint a **pénzbevételből származó kötelezettségek** mérlegfordulónapi állományát **elkülönítetten kell szerepeltetni.** [Sztv. 101. § (3)]

1.8.2.4.2.1 Pénzbevételből származó kötelezettségek

A egyéb szervezet – a belső szabályzat/SZMSZ alapján – által beszedett havi átalány és utólagos elszámolás szerinti kötelezettség jellegű különbözete, vagy a tulajdonosok általi befizetések túlfizetéséből származó kötelezettség, ezen kívül egyéb pénzbevételt jelentő befizetések (pl . visszatérítendő kártérítés) miatti kötelezettségek.

1.8.2.4.2.2 Pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek

Rövid lejáratú az áruszállításból és szolgáltatásteljesítésből származó kötelezettség, a váltótartozás, valamint az **egyéb rövid lejáratú kötelezettség.** [Sztv. 42. § (3)]

A **pénzmozgáshoz nem kapcsolódó rövid lejáratú kötelezettségek** között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni a **pénzforgalmi nyilvántartásban nem könyvelt,** elismert kötelezettségeket, így

- a) a **szállítóval** szembeni kötelezettségeket,
- c) a nem áruvásárlásból, a nem szolgáltatás igénybevételéből, a nem hitel- és kölcsönfelvételből származó, a tárgyidőszakot terhelő kötelezettségek (**decemberi munkabér, társadalombiztosítási járulék, egészségügyi hozzájárulás, egyéb**) összegét, továbbá
- d) a költségvetéssel, a helyi önkormányzatokkal az üzleti évre elszámolt (bevallott), de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még **nem rendezett adókötelezettségek** összegét is.

1.9 Eredménylevezetés

1.9.1 Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek

Ide tartoznak azok a bevételek, amelyeket nem kell visszafizetni. Tehát véglegesen

elszámolhatóak. Nem itt számoljuk el pl. a kapott kölcsönt, habár az bevétel, de később vissza kell fizetni.

A beszámoló formáját az egyéb szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

Egyszerűsített beszámolót készíthet az az egyéb szervezet, amelynek az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó bevételeinek együttes összege – két egymást követő évben, évenként – az 50 millió forintot nem haladja meg.

Egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni az az egyéb szervezet, amelynek két egymást követő évben az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó éves bevételeinek együttes összege évenként meghaladja az 50 millió forintot.

A végleges bevételeket meg kell bontani aszerint, hogy azokat **pénzben** vagy **nem pénzben** szerezte az egyéb szervezet.

Amennyiben az egyéb szervezet vállalkozási tevékenységet végez, az esetben a vállalkozás bevételét és kiadását elkülönítetten kell kezelni és nyilvántartani. (Korm.r. 6. §)

1.9.1.1 Pénzügyileg rendezett bevételek

Pénzügyileg rendezett nettó árbevételeként kell kimutatni a 72–75. § szerinti, a mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegeket.

Az egyéb szervezet a kapott alapítói, költségvetési, helyi önkormányzati és egyéb támogatásokat, az érdekeltségi hozzájárulást – ha jogszabály másként nem rendelkezik – bevételeként számolja el. [korm.r. 13. § (3)]

1.9.1.1.1 Egyéb bevételek

Az egyéb szervezetnél a továbbutalási céllal kapott támogatást kettős könyvvitel vezetése esetén egyéb bevételeként, egyszeres könyvvitel vezetése esetén pénzügyileg rendezett bevételeként kell kimutatni. Az így kapott támogatás továbbutalt, átadott összegét – a könyvvezetés módjától függően – egyéb ráfordításként vagy ráfordításként érvényesíthető kiadásként kell elszámolni. E támogatások továbbutalása, átadása nem minősül a Tv. szerinti költségek ellentételezésére, illetve fejlesztési célra adott támogatásnak, továbbá véglegesen átadott pénzeszköznek. [korm.r. 13. § (4)]

Az egyéb szervezet az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban tájékoztató adatként bemutatja az Ectv. 2. § 15. pont szerinti költségvetési támogatásként kapott összegeket.

Az egyéb szervezet az eredménylevezetésében, az eredménykimutatásában a kapott adomány összegét az érintett tételek továbbtagolásával, vagy tájékoztató adatként külön is köteles bemutatni.

1.9.1.1.2 Támogatások

Az egyéb szervezetnek a bevételeit, a támogatásokat a támogató szerinti bontásban kell kimutatni. Az eredménylevezetésben a vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye az üzleti év adóköteles pénzügyi eredménye és a nem pénzben realizált eredmény (a pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételek, a ráfordítást jelentő eszközváltozások, a ráfordítást jelentő elszámolások különbözete) összevont értéke, csökkentve az adófizetési kötelezettséggel.

A továbbutalási céllal kapott támogatásnak minősül az olyan támogatás, amelyet az egyéb szervezet az alapítójától, a költségvetésből, helyi önkormányzattól vagy más szervezettől, pályázati vagy egyéb más úton kap, és azt továbbutalja, vagy átadja olyan szervezet részére, amely a támogatás célja szerinti feladatot közvetlenül megvalósítja, és az így támogatott szervezet az egyéb szervezettől kapott eszközöket (pénzeszközöket, egyéb eszközöket) bevételként mutatja ki. Az egyéb szervezetnél az eredménylevezetésben, illetve az eredménykimutatásban az ilyen tételeket elkülönítetten (továbbutalási céllal kapott támogatás, továbbutalt támogatás) be kell mutatni. Az adott üzleti évben továbbutalási célú bevételként elszámolt, de még tovább nem utalt összeget a kettős könyvvitelt vezetőknél időbelileg el kell határolni, egyszeres könyvvitelt vezetőknél kötelezettségként kell kimutatni.

1.9.1.1.2.1 Központi költségvetési támogatások

A központi költségvetés valamely fejezetéből kapott támogatások.

1.9.1.1.2.2 Helyi önkormányzat támogatások

A helyi önkormányzattól kapott támogatások

1.9.1.1.2.3 Egyéb támogatások

Az egyéb szervezet a kapott alapítói, költségvetési, helyi önkormányzati és egyéb támogatásokat, az érdekeltségi hozzájárulást – ha jogszabály másként nem rendelkezik – bevételként számolja el.

1.9.1.1.3 Szja tv. szerinti bérleti díj

A egyéb szervezet a bevételeit legalább közös költség bevétele, bérleti díjból származó bevétel, támogatási bevétel és egyéb bevétel csoportosításban, illetve a személyi jövedelemadóról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően kell kimutatnia. (Korm.r. 34. §)

1.9.1.1.4 Pénzügyi műveletek bevételei

(1) **Kapott (járó) osztalék** és részesedés a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az adózott eredményből járó összeg (ideértve a kamatozó részvények

után kapott, illetve járó kamatot is), amennyiben az a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

(2) Részesedések értékesítésének **árfolyamnyereségeként** kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti – nyereségjellegű – különbözetet.

(3) Befektetett pénzügyi eszközök **kamatai**, árfolyamnyeresége között kell kimutatni:

- a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott **adott kölcsön** (ideértve a bankbetétet is), hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;
- b) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott **befektetési jegyek** nettó eszközértéke és névértéke közötti különbözet összegében kapott hozam összegét, függetlenül attól, hogy az kamatból, osztalékból vagy árfolyamnyereségből származik. Továbbá eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében **realizált hozamot**, valamint a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kockázattitőkealap-jegyek után kapott hozam összegét [forgatási célú befektetés esetén ezeket a hozamokat az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell figyelembe venni];
- d) a tartós befektetést jelentő **diszkont értékpapír** vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévra időarányosan jutó összeget;
- e) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő **értékpapír** – kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a d) pont szerint elszámolt kamattal csökkentett – eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti – nyereségjellegű – különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor.

(4) A befektetett pénzügyi eszközök kamatait csökkentő tételként kell kimutatni a (3) bekezdés a) pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét. (Sztv. 84. §)

(5) Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell kimutatni:

- a) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) **kamat összegét**, továbbá ezen értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;
 - b) a forgóeszközök között kimutatott kölcsön, váltókövetelés, pénzeszközök után kapott (esedékes, járó) **kamat összegét**;
 - c) a forgóeszközök között kimutatott **diszkont értékpapírok** vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévra időarányosan jutó összeget;
- (6) Az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek csökkentő tételeként kell kimutatni az (5) bekezdés a) pontja szerinti **kamatozó értékpapír** vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(7) A pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell kimutatni:

- a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti – nyereségjellegű – különbözetet (**árfolyamnyereséget**);
- b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír – a kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál az (5) bekezdés c) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett – eladási ára és

- könyv szerinti értéke közötti – nyereségjellegű – különbözetet (**árfolyamnyereséget**) az értékesítéskor;
- c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti – nyereségjellegű – különbözetet (**árfolyamnyereséget**);
- d) a diszkont értékpapír beváltásakor a (3) bekezdés d), illetve az (5) bekezdés c) pontja szerint kamatbevételeként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti – **nyereségjellegű** – különbözetet;
- e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti – **nyereségjellegű** – különbözetet;
- f) a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos **árfolyamnyereséget**, valamint a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követeléshez, befektetett pénzügyi eszközhöz, értékpapírhoz és kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamnyereséget;
- g) a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzügyi eszközre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség **mérlegfordulónapi értékelésekor** – a 60. § (3) bekezdése szerint – összevontan elszámolt árfolyamnyereséget;
- m) a **vásárolt követelés** könyv szerinti értékét meghaladó összegben befolyt pénzbevételek összegét;
- n) a vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti – **nyereségjellegű** – különbözetet;
- o) a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén kapott – legfeljebb a késedelmi kamattal arányos, nem számlázott – engedmény összegét; **skontó**

A devizában fennálló követelések és kötelezettségek pénzügyi rendezésekor a devizát a **pénzügyi rendezés napjára** vonatkozó devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. (Szt 112. § (2))

Az így kapott érték és a nyilvántartás szerinti érték közötti – a követelés, a kötelezettség **kiegyenlítésekor ténylegesen realizált** – árfolyamkülönbözetet – **vevőkövetelés** esetén – előjelétől függetlenül – az **árbevételekben**, – **egyéb követelésnél** az **árfolyamnyereséget adóköteles bevételeként**, az árfolyamvesztéseket az egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások között, – **egyéb kötelezettségénél** az árfolyamnyereséget **adóköteles bevételeként**, az árfolyamvesztéseket az egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások között kell elszámolni.

1.9.1.1.4.1 Egyéb bevételek

Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételeinek részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek pénzügyi műveletek bevételeinek. [Szt 77. § (1)]

(2) Az egyéb bevételek között kell **elszámolni**:

- a **káreseményekkel** kapcsolatosan kapott bevételeket,
- a **kapott bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések** összegét,
- a behajthatatlannak minősített – és az előző üzleti év(ek)ben hitelezési veszteségként leírt – követelésekre kapott összeget,

Egyéb bevételek között kell továbbá kimutatni:

- a **tartozásátvállalás** során harmadik személy által – ellentételezés nélkül – átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, továbbá a hitelező által elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét, ha ahhoz beszerzett eszköz nem kapcsolódik;
- a **visszafizetési kötelezettség nélkül kapott**, a 77. § (2) bekezdésének d) pontja, illetve a 86. § (4) bekezdésének b) pontja alá nem tartozó támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;
- a **térítés nélkül kapott** (igénybe vett) szolgáltatások piaci – illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti – értékét.
- a fejlesztési célra – visszafizetési kötelezettség nélkül – kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

1.9.2 Pénzbevételt nem jelentő bevételek

Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni az értékesítés 72–75. § szerinti – általános forgalmi adó nélküli – ellenértékét, ha azt a gazdálkodó részben vagy egészen **nem pénzben kapja meg**, a vevő – a Polgári Törvénykönyv előírásai figyelembevételével – az **ellenértéket egyéb eszköz átadásával vagy a vele szemben fennálló kötelezettség beszámításával rendezi**. (Sztv. 109. §)

Pénzbevételt nem jelentő adóköteles egyéb bevétel a törvény szerint az

- **elengedett beruházási szállítói** kötelezettség összegéből az az összeg, amely a beszerzett eszköz rendeltetésszerű használatba vétele óta elszámolt **értékcsökkenési leírást részben vagy teljes egészében ellentételezi**,

Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételként kell kimutatni különösen:

- a) az **elengedésről, az átvállalásról** szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt beruházási szállítóval, szállítóval szembeni kötelezettség összegéből a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta elszámolt (halmozott) értékcsökkenést részben vagy teljes egészében ellentételező összeget,

A pénzbevételt nem jelentő, jövedelemadózás alá vont bevételek között kell kimutatni a tényleges pénzmozgás nélkül, a változás végleges jellegére tekintettel elszámolt bevételeket, ideértve a kölcsönkövetelés, az értékpapír ráfordításként elszámolt **értékvesztésének**, behajthatatlanként leírt összegének utólagosan, **nem pénzben történő kiegyenlítését is**.

1.9.3 Végleges pénzkiadások, elszámolt ráfordítások

Azok a tételek tartoznak ide, amelyek **véglegesen csökkentik** a egyéb szervezet vagyonát.

Ezek egyik része pénzeszköz csökkenésként jelentkezik, a másik részük csak könyvviteli elszámolásként jelentkezik.

113. § (1) Értékcsökkenési leírás az immateriális javak, a tárgyi eszközök üzleti évben az 52–53. § alapján elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, ideértve

a 80. § (2) bekezdése szerinti értékcsökkenési leírást is.

(2) Értékvesztésként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok, a pénzkidrásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó ráfordításokat, továbbá a Sztv. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, pénzügyileg nem realizált, ráfordításként elszámolt árfolyamveszteséget.

(3) A kifizetett vásárolt készletek állományváltozásaként kell kimutatni az üzleti évben vagy korábban költségként elszámolt (a szállítóknak kifizetett), továbbá a 111. § (5) bekezdésének a) pontja szerint készletre vett vásárolt készletek mérlegfordulónapra vonatkozó, leltározással megállapított állományának az előző üzleti évihez képest bekövetkezett változását. A kifizetett vásárolt készletek készletváltozása értékének megállapításakor abból kell kiindulni, hogy készleten elsősorban a még ki nem fizetett beszerzések vannak (a készletfelhasználás a már kifizetett, költségként elszámolt tételekből történt).

(4) Beruházási kiadások a tárgyi eszközök (és az immateriális javak) létesítése (beszerzése, előállítása) érdekében teljesített, a 47. §, a 48. § szerinti pénzkidrások és a Sztv. 105. § (5) bekezdése, a 111. § (6) bekezdése figyelembevételével meghatározott összegek.

(5) Egyéb kiadások az adózott jövedelemből teljesített, beruházási kiadásnak nem minősülő végleges (nem felvett hitelhez vagy kölcsöntartozáshoz kapcsolódó) pénzkidrások, ideértve a befizetett vagy kötelezettségként előírt társasági adót (adóelőleget) is.

1.9.3.1 Ráfordításként érvényesíthető kiadások

Ide tartoznak azok a kiadások, amelyeket nem lehet visszakövetelni. Tehát véglegesen elszámolhatóak. Nem itt számoljuk el pl. az adott kölcsönt, habár az kiadás a pénztárból, de később visszakapjuk. A ráfordításként érvényesíthető kiadások közé csak az üzleti évben **kifizetett összegeket** lehet beállítani.

1.9.3.1.1 Anyag és árubeszerzés költségei

Az **anyag- és árubeszerzés költségei** tétel a Sztv. **78. §-ban** részletezett **kifizetett** anyagjellegű ráfordításokat tartalmazza (ideértve a kölcsönkövetelés fejében kapott, a korábbi pénzkidrás révén megfizetett eszközértéket is) azzal, hogy a szállítókkal szembeni, a mérlegfordulónapon fennálló tartozásokat itt nem szabad figyelembe venni.

(2) Az anyag- és árubeszerzéssel, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tartozás nem pénzben történő kiegyenlítését a kötelezettség nyilvántartás szerinti értékében elkülönítetten, a nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az átadott eszköz beszerzésével, előállításával kapcsolatos kötelezettséget már kiegyenlítették-e.

(1) Az anyagjellegű ráfordítások között kell kimutatni a vásárolt és felhasznált **anyagok** értékét, az igénybe vett (vásárolt) **szolgáltatások** – le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló – értékét, az **egyéb szolgáltatások**

értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) **Anyagköltségként** az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét, továbbá a vásárolt növedék-, hízó- és egyéb állatok bekerülési értékét kell kimutatni. A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, haszonanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher, jövedéki adó, termékdíj visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.

(3) Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett **anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások** bekerülési értékét a – le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló – számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.

(4) Az **egyéb szolgáltatások** értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályon

- **alapuló hatósági igazgatási,**
- **szolgáltatási díjat,** egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat,
- **bankköltséget** (a kamat kivételével),
- **biztosítási díjat,**

(5) Az **eladott áruk** beszerzési értéke az üzleti évben – általában – változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, majd az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével.

(6) Az eladott **(közvetített) szolgáltatások** értékeként a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.

Amennyiben a gazdálkodó a devizaköveteléseit és devizakötelezettségeit, valamint valuta- és devizakészletét a 106. § (3) bekezdése szerint a mérlegfordulónapon átértékeli, az árfolyam-különbözeteket a következők szerint kell számításba vennie:

(2) A devizában fennálló követelések és kötelezettségek nyilvántartás szerinti értéke és a forintba átszámított értéke közötti, a kiegyenlítéskor realizált árfolyamkülönbözetet

c) a szállítóval szembeni kötelezettség teljesítésekor, előjelétől függetlenül az **anyag- és árubeszerzés költségei között,**

kell elszámolni, és annak megfelelően kell az eredménylevezetés tételeiben szerepeltetni, hogy a követelés, a kötelezettség kiegyenlítése pénzben vagy más eszköz átadásával-átvételével történt meg. (Sztv. 112. §)

1.9.3.1.2 Személyi jellegű költségek

A **személyi jellegű ráfordítások** tétel a **79. §** szerinti jogcímen a tárgyévben kifizetett, továbbá a természetes személy illetményéből levont, kötelezettségként előírt összegeket (személyi jövedelemadó, egyéb levonás) bruttó módon tartalmazza, ide nem értve a 103. § (2) bekezdése szerint a rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott összegeket. A munkavállalóknak, tagoknak természetben adott juttatás

értékét elkülönítetten kell az eredménylevezetésben szerepeltetni. [Sztv. 111. § (3)]

(1) Személyi jellegű ráfordítások az **alkalmazottaknak munkabéreként**, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.

(2) **Bérköltség** minden olyan – az üzleti évhez kapcsolódó – kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, az alkalmazásban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a társadalombiztosítási járulékoknak.

A kiegészítő mellékletben meg kell adni a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók **átlagos statisztikai állományi létszámát**, és személyi jellegű egyéb kifizetéseit állománycsoportonként, valamint a bérjárulékokat jogcímenként megbontva. (Sztv. 91. § a))

(3) A **személyi jellegű egyéb** kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját.

(4) **Bérjárulékok** a társadalombiztosítási járulék (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék), az egészségügyi hozzájárulás, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

1.9.3.1.3 Egyéb költségek és ráfordítások

Ide a fenti két kategóriába nem tartozó tételeket soroljuk.

Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások

- a **81. §** szerinti **egyéb ráfordítások**,
- a **85. §** szerinti **pénzügyi műveletek** ráfordításai,

Az egyéb termelési és kezelési költségeket, ráfordításokat – az egyéb kiadások közé átvezetve – **csökkenti** a számlával igazolható, elsődlegesen anyagbeszerzési, illetve elsődlegesen személyi jellegű ráfordításként az üzleti évben elszámolt minden olyan pénzkiadás vagy a beszerzés ellentételül adott eszközkiadás, amely **tárgyi eszköz**, szellemi termék **saját előállítását szolgálta**.

1.9.3.1.3.1 Egyéb ráfordítások

81. § (1) Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más **veszteség jellegű tételek**, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek a pénzügyi műveletek ráfordításainak.

(2) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

- b) a fizetett **bírságok**, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét;
- c) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére – visszafizetési kötelezettség nélkül – belföldi vagy külföldi gazdálkodónak – az üzleti évhez kapcsolódóan – **adott támogatás**, juttatás összegét;
- e) az államháztartás egyes alrendszerével (a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok, a társadalombiztosítás költségvetéseivel), az Európai Unió különböző pénzügyi alapjaival (pénzügyi forrásaival) elszámolt – a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható – **adók, díjak, illetékek**, hozzájárulások tárgyévire **fizetett** összegét;

Amennyiben a gazdálkodó a devizaköveteléseit és devizakötelezettségeit, valamint valuta- és devizakészletét a 106. § (3) bekezdése szerint a mérlegfordulónapon átértékeli, az árfolyam-különbözeteket a következők szerint kell számításba vennie:

- (2) A devizában fennálló követelések és kötelezettségek nyilvántartás szerinti értéke és a forintba átszámított értéke közötti, a kiegyenlítéskor **realizált árfolyamkülönbözetet**
- minden egyéb követelés esetében az árfolyamveszteséget az **egyéb termelési és kezelési költségek**, ráfordítások között,
- a szállítóval szembeni kötelezettség teljesítésekor, előjelétől függetlenül az anyag- és árubeszerzés költségei között, illetve a beruházás üzembe helyezéséig, a vagyoni értékű jog használatbavételéig egyéb kiadásként, ezt követően árfolyamnyereség esetén egyéb adóköteles bevételként, árfolyamveszteség esetén egyéb termelési és kezelési költségként,
- minden egyéb kötelezettség esetében az árfolyamveszteséget **egyéb termelési és kezelési költségként, ráfordításként**

kell elszámolni, és annak megfelelően kell az eredménylevezetés tételeiben szerepeltetni, hogy a követelés, a kötelezettség kiegyenlítése pénzben vagy más eszköz átadásával-átvételével történt meg.

1.9.3.1.3.2 Pénzügyi műveletek ráfordításai

Befektetett pénzügyi eszközök **árfolyamveszteségeként** kell kimutatni:

- a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és **eladott, beváltott** hitelviszonyt megtestesítő értékpapír – kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (3) bekezdésének d) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett – eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti – **veszteségjellegű** – különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;
- a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti – **veszteségjellegű** – különbözetet. [Sztv. **85.** § (1)]

Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély részére kell fizetni:

- a hosszú, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek között nyilvántartott kölcsönök, hitelek, kötvénykibocsátásból és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásból fennálló tartozások, váltótartozások után **fizetett**, kamat összegét az eszközök bekerülési értékében elszámolt, figyelembe vett kamat kivételével;
- befektetési jegyeknél eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében **realizált veszteséget**;

A pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell kimutatni:

- a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - **veszteségjellegű** - különbözetet (árfolyamveszteséget);
- a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - **veszteségjellegű** - különbözetet (árfolyamveszteséget) az értékesítéskor;
- a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet (**árfolyamveszteséget**);
- a diszkont értékpapír beváltásakor a 84. § (3) bekezdésének d), illetve a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint kamatbevételeként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti - **veszteségjellegű** - különbözetet;
- a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti - **veszteségjellegű** - különbözetet;
- a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos **árfolyamveszteséget**, valamint a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követeléshez, befektetett pénzügyi eszközökhöz, értékpapírhoz és kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamveszteséget;
- a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzügyi eszközökre szóló követelés, a befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor - a 60. § (3) bekezdése szerint - összevontan elszámolt **árfolyamveszteséget**;
- a vásárolt követelés **értékesítésekor** az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet;
- a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén adott - legfeljebb a késedelmi kamattal arányos, nem számlázott - engedmény összegét; **skontó**

1.9.3.2 Ráfordítást jelentő eszközváltozások

A ráfordítást jelentő **eszközváltozások** tétel az üzleti évben, **nem pénzben teljesített** kötelezettség kiegyenlítéseket tartalmazza. [Sztv. 110. § (2)]

1.9.3.2.1 Nem pénzben kiegyenlített (nem beruházási) beszerzések

Az anyag- és árubeszerzéssel, szolgáltatás igénybevételevel kapcsolatos **tartozás nem pénzben történő kiegyenlítését** a kötelezettség nyilvántartás szerinti értékében elkülönítetten, a **nem pénzben kiegyenlített**, nem beruházási célú **beszerzések között kell kimutatni**, függetlenül attól, hogy az átadott eszköz beszerzésével, előállításával kapcsolatos kötelezettséget már kiegyenlítették-e.

Ha egy átutalásos anyagvásárlási számlát egy bérlőnk követelésével egyenlítünk ki, ide könyveljük.

1.9.3.2.2 Természetben adott személyi jellegű juttatások

Sztv. 111. § (3) A munkavállalóknak, tagoknak **természetben adott juttatás értékét** elkülönítetten kell az eredménylevezetésben szerepeltetni.

1.9.3.2.3 Nem pénzben kiegyenlített ráfordítások

A nem pénzben kiegyenlített ráfordítások között kell szerepeltetni

- a) az immateriális javak, a **tárgyi eszközök** könyv szerinti értékének a mennyiségi csökkenéssel együtt járó **kivezetését az állományból** az eszköz értékesítésekor (ideértve a kötelezettség teljesítésére történő átadást is), vagyoni hozzájárulásként vagy térítés nélküli átadásakor, megsemmisülésekor, hiányakor, csökkentve azt a készletre vett hulladékanyagok, haszonanyagok értékével,
- b) az egyéb **eszközök átadásával** teljesített, **ráfordítást eredményező kötelezettségek** értékét,

1.9.3.3 Ráfordítást jelentő elszámolások

A ráfordítást jelentő elszámolások között kell kimutatni az

- értékcsökkenési leírást, az
- értékvesztésként elszámolt összeget, valamint az egyszerűsített mérlegben kimutatott
- kifizetett vásárolt készletek állományváltozását.

1.9.3.3.1 Értékcsökkenési leírás

Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása). [Sztv. 52. § (1)]

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszköznél, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke – különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan – évről évre nő.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Értékcsökkenési leírás az immateriális javak, a tárgyi eszközök üzleti évben az 52–53. § alapján elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, ideértve a 80. § (2) bekezdése szerinti értékcsökkenési leírást is. [Sztv. 113. § (1)]

1.9.3.3.2 Értékvesztés

A befektetett eszközökre, a forgóeszközökre értékvesztést kell elszámolni, ha várható piaci értékük alacsonyabb a könyvszerinti értéknél.

Értékvesztésként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok, a pénzkibocsátásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó ráfordításokat, továbbá a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, pénzügyileg nem realizált, ráfordításként elszámolt árfolyamvesztéseket. [Sztv. 113. § (2)]

1.9.3.3.3 Kifizetett készletek állományváltozása

A kifizetett vásárolt készletek állományváltozásaként a vásárolt (kifizetett) készletek állományában az üzleti évben bekövetkezett változást kell kimutatni, mint a tárgyévben – ilyen címen – a pénzügyi rendezésből adódóan költségként elszámolt összeget tényleges felhasználásra korrigáló tételt.

A **kifizetett vásárolt készletek állományváltozásaként** kell kimutatni az üzleti évben vagy korábban költségként elszámolt **(a szállítóknak kifizetett)**, továbbá a 111. § (5) bekezdésének a) pontja szerint készletre vett vásárolt készletek mérlegfordulónapra vonatkozó, leltározással megállapított állományának az előző üzleti évihez képest bekövetkezett **változását**. A kifizetett vásárolt készletek készletváltozása értékének megállapításakor abból kell kiindulni, hogy készleten elsősorban a még ki nem fizetett beszerzések vannak (a készletfelhasználás a már kifizetett, költségként elszámolt tételekből történt).

1.9.3.4 Ráfordításként nem érvényesíthető kiadások

A jövedelemadózással ráfordításként nem érvényesíthető kiadások – az egyszeres könyvvitel sajátosságaiból is következően – a **beruházási kiadások**, továbbá az adózott jövedelemből teljesített, végleges pénzkibocsátások.

1.9.3.4.1 Beruházási kiadások

Beruházási kiadások a tárgyi eszközök (és az immateriális javak) létesítése (beszerzése, előállítás) érdekében **teljesített**, a 47. §, a 48. § szerinti pénzkibocsátások és a 105. § (5) bekezdése, a 111. § (6) bekezdése figyelembevételével meghatározott összegek. [Sztv.113. § (4)]

1.9.3.4.2 Egyéb kiadások

Egyéb kiadások az **adózott jövedelemből teljesített**, beruházási kiadásnak nem minősülő **végleges** (nem felvett hitelhez vagy kölcsöntartozáshoz kapcsolódó) **pénzkibocsátások**, ideértve a befizetett vagy kötelezettségként előírt társasági adót (adóelőleget) is. [Sztv. 113. § (5)]

Ilyen tétel az egyéb szervezeteknél nem jellemző.

Ha van bérbe adott üzlethelyiség, annak az SZJA-ját kell ide könyvelni.

2. AZ EGYÉB SZERVEZET ÁLTAL ALKALMAZOTT SZABÁLYOK

2.1 A beszámoló készítés adatai

2.1.1 Az üzleti év

Az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni. Az üzleti év megegyezik a naptári évvel, január 1-től december 31-ig tart.

2.1.2 Az üzleti év fordulónapja

A mérleg fordulónapja az üzleti év december 31. napja.

2.1.3 A beszámoló készítésének időpontja

Az üzleti évet követő naptári év egyéb szervezet által választott időpont, de legkésőbb május 20. napja. A fenti határidőhöz kapcsolódóan évente zárlati ütemtervet kell készíteni, mely az egyes tételek értékelésével kapcsolatos munkákat, azok határidejét és a végrehajtásért felelős megjelölését tartalmazza.

2.1.4 A beszámoló formája

A egyéb szervezet működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, illetve a megszűnés napjával, mint mérlegfordulónappal a Sztv.-ben és a Korm.r.-ben meghatározottak szerint köteles beszámolót készíteni.

A beszámoló **formáját** a folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvizetés módja határozza meg.

Egyszerűsített beszámolót **készíthet**

- értékhatártól függetlenül az az egyszeres könyvvitelt vezető egyéb szervezet, amely csak alaptevékenységet folytat,
- illetve amelynek az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó (ár)bevételeinek együttes összege – két egymást követő évben, évenként – az 50 millió forintot nem haladja meg.

Egyszerűsített éves beszámolót **köteles készíteni** az a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet,

- amelynek két egymást követő évben az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó éves (ár)bevételeinek együttes összege évenként meghaladja az 50 millió forintot. (Korm.r.: 6. § 1–31 7. § 1–3)

Az egyéb szervezet beszámoló formája: **Egyszerűsített éves beszámoló**

2.1.5 A könyvvezetés módja

Az egyéb szervezet könyvvezetése kettős könyvvitel rendszerében, magyar nyelven, forintban történik.

Kettős könyvvitelt köteles vezetni a közhasznú jogállású egyéb szervezet. Ha a közhasznú jogállás megszerzésére az üzleti év során (év közben) kerül sor, úgy a kettős könyvvitel szabályainak alkalmazása már a közhasznú jogállás megszerzésének üzleti évére is vonatkozik.

2.1.6 A beszámoló pénzneme

Az éves beszámolót forintban (HUF) készítjük el.

2.1.7 A mérleg formája

A mérleget a **Korm.r. 1. sz. melléklet** szerint készítjük el, az un. mérlegszerű elrendezéssel, a két oldal (eszközök, források) automatikus egyezőség ellenőrzésével, amely az eszközöket fordított likviditási sorrendben, a forrásokat fordított lejáratú sorrendben mutatja be.

2.1.8 A mérleg tagolása

A mérleget, a korm.r. szerinti tagoláson túl szükség szerint tovább részletezzük.

2.1.9 Az eredménylevezetés formája

Az eredménylevezetést a **Korm.r. 2. sz. melléklet** szerint készítjük el, amely az eredmény keletkezésére ható főbb tényezőket, az eredmény összetevőit, az eredmény kialakulását mutatja be.

Az eredménylevezetésben egymástól elkülönítve kell kimutatni az alaptevékenységgel, valamint a vállalkozási tevékenységgel összefüggő tételeket.

2.1.10 Az eredménylevezetés tagolása

A mérleget, a korm.r. szerinti tagoláson túl szükség szerint tovább részletezzük.

2.2 A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok

A számviteli politika keretében önálló szabályzatként kerül elkészítésre

- az eszközök és a források értékelési szabályzata,
- a számlarend,
- a bizonylati rend,
- az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata,

- az eszközök és a források selejtezési szabályzata,
- a pénzkezelési szabályzat,

2.3 Minősítési ismérvek a számviteli elszámolások szempontjából

2.3.1 Lényegesség kritériumai

A lényegesség elve alapján lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása befolyásolja a beszámoló adatait, a felhasználó döntéseit.

2.3.2 A jelentős összegű hiba

Jelentős összegű hiba: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja a **100.000 Ft értékhatárt**. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében az ellenőrzések során – ugyanazon évet érintően – megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát. (Sztv. 3. § (3))

2.3.3 A nem jelentős összegű hiba

Nem jelentős összegű hiba: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba szerinti értékhatárát. (Sztv. 3. § (4))

2.3.4 A jelentős összegű hiba bemutatása

A jelentős összegűnek minősülő hibákat és hibahatásokat a tárgyévi mérlegben és eredménylevezetésben a számviteli törvény alapján külön oszlopban mutatjuk be.

2.3.5 A megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba

Megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba: ha a jelentős összegű hibák és hibahatások összevont értéke a saját tőke értékét lényegesen megváltoztatja, és ezért a már közzétett – a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre vonatkozó – adatok megtévesztőek. Minden esetben a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibának kell tekinteni, ha a megállapítások következtében a hiba feltárásának évét megelőző üzleti év mérlegében kimutatott saját tőke legalább 20 százalékkal változik (növekszik vagy csökken).

A lényeges hatású hiba esetén a tárgyévet közvetlenül megelőző év **beszámolóját kell újra közzé tenni**. A tárgyévet közvetlenül megelőző év évváró adatát kell az ismételten közzétételre kerülő beszámoló mérlege és eredménylevezetésében „Előző

év” adataként közölni, ha az ellenőrzés több évre terjed ki. Az előző év (évek) módosításai oszlopban, ebben az esetben a több év jelentősebb összegű hibái együttesen összevontan szerepelnek.

2.4 Amortizációs politika

Az immateriális és tárgyi eszközök értékcsökkenése az egyedi értékelés elve alapján, a használat várható idejét figyelembe véve kialakított lineáris leírási kulcsokkal számítjuk. Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától, kivezetéskor pedig a kivezetés napjáig számolunk el.

A terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékből kell kiindulni.

2.4.1 Hasznos élettartam

A hasznos élettartam az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó a várható fizikai elhasználódás (műszakok száma, tevékenységre jellemző körülmények, az eszköz fizikai jellemzői), erkölcsi avulás (technológiai változások, termékek iránti kereslet), az eszköz használatával kapcsolatos jogi és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja.

2.4.2 Maradványérték

A rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában – a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében – az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős. Nem jelentős a maradványérték, ha az eszköz várható piaci értéke a használati idő végén kevesebb, mint az egy évi amortizáció értéke.

2.4.3 Alkalmazott leírási módszer

Bruttó érték alapján

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (**bruttó értékhez**) viszonyított arányát, az egyedi eszköz várható használatát, ebből adódó **élettartamát**, melyet a jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

A leírás lineárisan, állandó leírási kulccsal történik.

2.4.4 Értékcsökkenés elszámolása

Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától a kivezetés napjáig számolunk el.

A. 200 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok,

szellemi termékek, tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámoljuk.

A tárgyi eszközök aktiválását az analitikába az aktiválást követő hónap végéig fel kell jegyezni, de az értékcsökkenést csak az év végi zárás keretében kell elszámolni – mind az analitikában, mind a főkönyvben –, és az egyeztetést is ekkor kell elvégezni.

2.4.5 Terven felüli értékcsökkenések

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ide nem értve a beruházást) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető;

Az előbbi bekezdés szerint az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül – a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után – ki kell vezetni. A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg fordulónapjával, az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

Amennyiben az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem, vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) vissza kell értékelni.

Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben indokolni kell és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön be kell mutatni.

Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés

megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél.

(Sztv. 53. §)

2.5 A valuta-és devizatételek értékelése

A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettség forintértékének meghatározásakor az alábbiak szerint járunk el:

A valutát, a devizát a **számlavezető bank** által meghirdetett devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán kell forintra átszámítani. Amennyiben a választott hitelintézet adott napon belül többször is jegyez árfolyamot, akkor az adott napi utolsó jegyzett árfolyamot kell figyelembe venni.

2.6 A céltartalékok képzése

Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni a szükséges mértékben azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget,

- a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget,
- a korengedményes nyugdíj,
- a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget,

amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

A céltartalék képzése során a mérlegfordulónapon fennálló kötelezettségeket akkor is figyelembe kell, venni, ha azok csak a mérlegfordulónap és a mérlegkészítés időpontja között válnak ismertté.

2.7 Könyvviteli zárlat

A pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15-éig a könyvekben kötelezően rögzíteni kell.

A tárgyi eszközök aktiválását az analitikába az aktiválást követő hónap végéig fel kell jegyezni, de az értékcsökkenést csak az év végi zárás keretében kell elszámolni – mind az analitikában, mind a főkönyvben –, és az egyeztetést is ekkor kell elvégezni.

Az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után negyedévenként, a tárgynegyedévet követő hó végéig kell a könyvekben rögzíteni és a naplófőkönyvi számlákon kimutatottakat az analitikával egyeztetni.

(Kivéve az értékvesztések, a céltartalékok és az időbeli elhatárolások, továbbá a devizás, valutás tételekhez kapcsolódó árfolyam különbözetek megállapításának és a naplófőkönyvben történő elszámolása, amely csak az éves zárás keretében történik.)

Könyvviteli zárlat havonta készül. A zárlati munka folyamán a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében egyeztetni kell a főkönyv/naplófőkönyvet az analitikákkal és el kell végezni a kiegészítő, helyesbítő és egyeztető könyveléseket.

Az éves zárást a beszámoló-készítési határidőig kell elvégezni. Az éves zárás után a főkönyvi kivonat mellett minden naplófőkönyvi kartont és analitikát is ki kell nyomtatni.

3. Mellékletek

3.1 A mérleg előírt tagolása

A beszámoló formáját az egyéb szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvizetés módja határozza meg. (479/2016. korm.r.)

1. melléklet

..... Egyéb szervezet

Adószám:

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetnél a évről /dec.31-i ford.nappal/

adatok e Ft-ban

Sorszám	A tétel megnevezése	20.... év	Előző év helyesbítése	20.... év.
1.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
2.	A. Befektetett eszközök			
3.	I. Immateriális javak			
4.	II. Tárgyi eszközök			
5.	III. Befektetett pénzügyi eszközök			
6.	B. Forgóeszközök			
7.	I. Készletek			
8.	II. Követelések			
9.	III. Értékpapírok			
10.	IV. Pénzeszközök			
11.	C. Aktív időbeli elhatárolások			
12.	Eszközök összesen:			
13.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
14.	D. Saját tőke			
15.	I. Induló tőke/Jegyzett tőke			
16.	II. Tőkeváltozás /Eredmény			
17.	III. Lekötött tartalék			
18.	IV. Értékelési tartalék			
19.	IV. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből/közhasznú tevékenységből			
20.	V. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
21.	E. Céltartalék			
22.	F. Kötelezettségek			
23.	I. Hátrasorolt kötelezettségek			
24.	II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
25.	III. Rövid lejáratú kötelezettségek			
26.	G. Passzív időbeli elhatárolások			
27.	Források összesen:			

Keltezés:

a egyéb szervezet vezetőjének (képviselőjének) aláírása

3.2 Az eredménylevezetés előírt tagolása

2. melléklet a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménylevezetésének előírt tagolása a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetnél

Alaptevékenység/ Vállalkozási tevékenység/ Összesen

1. Értékesítés nettó árbevétele
2. Aktivált saját teljesítmények értéke
3. Egyéb bevételek

ebből:

- tagdíj
- alapítótól kapott befizetés
- támogatások
- 4. Pénzügyi műveletek bevételei

A. Összes bevétel (1+2+3+4)

ebből: közhasznú tevékenység bevételei

5. Anyagjellegű ráfordítások
6. Személyi jellegű ráfordítások

ebből: vezető tisztségviselők juttatásai

7. Értékcsökkenési leírás
8. Egyéb ráfordítások
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai

B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)

ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai

C. Adózás előtti eredmény (A-B)

10. Adófizetési kötelezettség

D. Tárgyévi eredmény (C-10)

Tájékoztató adatok

A. Központi költségvetési támogatás

ebből: normatív támogatás

B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás

ebből: normatív támogatás

C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás

D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás

E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg

F. Közzolgáltatási bevétel

G. Adományok

3.3 Közhasznúsági melléklet – minta

3. melléklet

a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján

A formanyomtatványt a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) elektronikusan letölthető formában közzéteszi.

A közhasznúsági mellékletnek összhangban kell állnia a számviteli beszámoló adataival.

Az Ectv.-ben meghatározott beszámolót és a közhasznúsági mellékletét (a továbbiakban együtt: beszámoló) elektronikus úton küldi meg a bíróság részére
 a) az elektronikus eljárásra kötelezett kérelmező, és
 b) az Ectv. 2. § 6. pont b) és c) alpontja szerinti civil szervezet, ha mérlegfőösszege eléri az ötmillió forintot.

(2011. évi CLXXXI. törvény [Cnytv.] 8. §)

1. A szervezet azonosító adatai		
név:		
székhely:		
bejegyző határozat száma:		
nyilvántartási szám:		
képviselő neve:		
2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása		
3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)		
közhasznú tevékenység megnevezése:		
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:		
a közhasznú tevékenység célcsoportja:		
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:		
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:		
4. *		
5. Cél szerinti juttatások kimutatása		
Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év*	Tárgyév*
6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás		
Tisztség	Előző év (1)*	Tárgyév (2)*
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:		
7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók		
Alapadatok	Előző év (1)*	Tárgyév (2)*

B. Éves összes bevétel			
ebből:			
C. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg			
D. közszolgáltatási bevétel			
E. normatív támogatás			
F. az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás			
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]			
H. Összes ráfordítás (kiadás)			
I. ebből személyi jellegű ráfordítás			
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai			
K. Adózott eredmény			
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (főben; a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)			
Erőforrás-ellátottság mutatói	Mutató teljesítése		
Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2>1.000.000,- Ft]	Igen	Nem	
Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2≥0]	Igen	Nem	
Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)≥0,25]	Igen	Nem	
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése		
Ectv. 32. § (5) a) [(C1+C2)/(G1+G2)≥0,02]	Igen	Nem	
Ectv. 32. § (5) b) [(J1+J2)/(H1+H2)≥0,5]	Igen	Nem	
Ectv. 32. § (5) c) [(L1+L2)/2≥10 fő]	Igen	Nem	
* Adatok ezer forintban.			